

Taiteen edistämiskeskus
Centret för konstfrämjande
Arts Promotion Centre Finland

Lausunto arvonlisäverolain muuttamisesta

Taiteen edistämiskeskus kiittää mahdollisuudesta antaa työ- ja elinkeinoministeriölle lausunto hallituksen esityksestä laeiksi arvonlisäverolain muuttamisesta.

Hallitus kaavailee eräiden taidekentän kannalta tärkeiden tuotteiden ja palvelujen arvonlisäverokannan nostamista 10 prosentista 14 prosenttiin. Tämä koskee mm. kirjojen ja tapahtumien pääsylippujen arvonlisäverokantoja.

Arvonlisäveron korotuksella on merkittävät vaikutukset taidekentälle, jonka toimintaedellytyksiä ollaan muutenkin heikentämässä mm. valtionavustuksiin ja valtionosuuksiin kohdistuvilla säästöillä. Arvonlisäveron korotukset jäävät viime kädessä kuluttajien maksettavaksi, ja se uhkaa vaikuttaa taide- ja kulttuuripalvelujen saatavuuteen. Samaan aikaan tuotantokustannukset ovat jatkaneet nousuaan, ja arvonlisäveron korotuksesta tulee uusi kustannusvaikutus.

Sekä kirja- että tapahtuma-alalla arvonlisävero jää kuluttajan maksettavaksi, sillä näiden myynti on tuottajalta kuluttajalle tapahtuvaa myyntiä. Kirjallisuuden erityispiirre on pienen kielialueen vaatimukset, jossa kotimaisen tuotannon vastuu sisällöistä on poikkeuksellinen.

Suomi siirtyy kirjankustantamisen alalla eurooppalaisittain poikkeuksellisen suuren verotuksen maaksi. Euroopassa kirjojen arvonlisäveron keskiarvo on kuusi ja useissa Euroopan maissa kirjoja ei veroteta lainkaan. Suomi etenee tällä päätöksellä selvästi Euroopan unionin sisällä vastavirtaan, sillä muualla tendenssi on ollut pikemminkin laskea arvonlisäverokantoja. Lisäksi pienellä kielialueella markkinat ovat muutenkin väistämättä poikkeuksellisen pienet, jolloin kirjankustantamisen taloudelliset edellytykset ovat lähtökohtaisesti hauraita.

Taide- ja tapahtuma-alan järjestöt ovat laskeneet arvonlisäveron korotuksella olevan merkittävä työllisyyttä vähentävä vaikutus. On suuri riski, että arvonlisäveron korotus ei lisää vastaavasti valtion verotuloja vaan johtaa kysynnän ja työllisyyden laskuun.

Arvonlisäveron korotus on tullut nopeasti kesken budjettivuoden. Tämä aiheuttaa suuria haasteita talouden suunnitteluun ja kustannusten ennakointiin taidealan liiketoiminnassa.

Henri Terho
Taiteen tukemisen päällikkö
Taiteen edistämiskeskus